

Recomanació 2/2018, de 22 de gener de 2018, perquè es repari i mantinguin de forma adequada les vies, voravies i escossells públics com a prioritaris i urgents, a més del tancament del solar de titularitat municipal, abans ocupat pel bloc XIII, per ser focus d'incivisme i inseguretat.

ANTECEDENTS

És de referència l'expedient DC 055/2017 obert d'ofici en data 30 de maig de 2017, davant comprovació fefaent de la problemàtica de la barriada, de la qual tenim coneixement des de l'any 2007 en què va ser motiu de l'obertura de l'expedient DC 001/2007, de 30 de novembre.

S'identifica l'espai motiu de la reclamació el contingut a la ubicació geogràfica dels Habitatges Socials del "Generalísimo Franco" limitades pels carrers General Riera per l'oest, el carrer Cotlliure per l'est, el carrer Felip II pel nord i el carrer Alfons el Savi pel sud.

La problemàtica de la barriada és molt diversa i afecta a la ciutadania en matèria de Sanitat, Urbanisme, Seguretat, Benestar Social, Vialitat, Infraestructures, Participació Ciutadana i és molt probable que en algunes qüestions existeixi competència d'altres administracions públiques. Aquesta Defensoria ha traslladat específicament moltes de les qüestions que afecten a la barriada a les Comissions Especials de Reclamacions i Suggestiments.

No obstant, pendents d'una Recomanació General que recollirà en tota la seva amplitud la problemàtica de la barriada, aquesta recomanació es concentra específicament les evidències sobre l'estat de les voravies i la necessitat urgent d'actuacions.

Atesos aquests antecedents s'han mantingut reunions en diverses ocasions i s'han sol·licitat els informes pertinents:

PRIMER.- amb el Sr. Rodrigo Romero, Regidor d'Infraestructures, s'ha parlat personalment per exposar l'evidència sobre l'estat de les voravies i atesa la responsabilitat que se'n deriva del seu càrrec se li ha sol·licitat en més d'una ocasió la previsió d'actuacions al respecte. Destaquen, d'una banda, la darrera reunió celebrada el 25 de setembre de 2017 en la que no es va obtenir cap resposta concreta sobre dates i punts d'intervenció i, d'altra banda, en data 24 d'octubre de 2017, la darrera resposta a una petició d'informe de la Defensora en la que Infraestructures responia parcialment sense fer esment d'actuacions a les voravies.

Les darreres informacions que tenim sobre futures intervencions en voravies i escossells provenen de la consulta del Perfil del Contractant de l'ajuntament de Palma. Segons la publicació a la web municipal, el Departament d'Infraestructures ha ofert dos contractes menors, número EIP 2017-005 i VIALITAT 2018-001, el primer d'execució sobre la barriada del Camp Redó i el segon sobre escossells a diverses barriades però, d'acord amb els Plecs de condicions consultats no s'actua específica i íntegrament sobre la necessitat de la que es parla en aquesta RECOMANACIÓ.

SEGON.- També s'han mantingut reunions regulars amb l'Assessor de Districte, Sr. Antoni Villalonga, qui sempre ens ha comunicat la seva preocupació per l'estat de les voravies i les reiterades peticions que ha adreçat al Departament d'Infraestructures pels distints canals al seu abast. Per documentar aquests fets es va demanar informe i en data 17 de gener de 2018 l'oficina de la Defensora va rebre informe detallat en el que s'explicava que des del 22 de juliol de 2015 s'havia denunciat al Sr. Rodrigo Romero la situació, plantejant una reforma integral atès l'estat crític de les voravies. Conclou l'informe amb una sèrie de fotografies, amb data 16 de gener de 2018, que demostren que l'estat ha empitjorat i 37 peticions (entre el 2015 i 2017) que en data 17 de gener de 2017 "no han obtingut resposta". S'annexa l'informe a la recomanació, atès el seu valor probatori i les fotografies que conté.

De l'informe de l'assessor de districte destaquem el paràgraf en que es recorda que "[...] a part de la mala imatge que donen de la ciutat, als habitatges del Camp Redó hi viu una gran quantitat de persones d'avançada edat que tenen dificultats per desplaçar-se [...]" i també on diu "[...]que l'Ajuntament de Palma, com a propietari de 48 habitatges de la zona i probablement futur propietari dels habitatges que actualment són de l'IBAVI, hauria d'assumir la responsabilitat i liderar la iniciativa [...]".

TERCER.- Finalment, també s'han mantingut innumerables reunions amb els veïnats per atendre les seves peticions i el tema de les voravies sempre ha estat entre les seves prioritats. Mereix especial atenció un document titulat "9 medidas de urgencia para Camp Redó" aportat en data 29 d'agost de 2017 on es reclama la necessària intervenció sobre les voravies. Diu a l'apartat 3: "ACERAS y tramos levantados en la vía pública y zonas particulares hacen difícilmente transitables los espacios públicos añadiendo otro riesgo más a los ya mencionados".

FONTS DE DRET

Consideram que al Decret de d'organització dels Serveis Administratius de l'Ajuntament, conegut per Decret de Competències (BOIB núm. 29 de 3 de març de 2016), a la Secció I, punts *1.a Infraestructures i accessibilitat i 1.c. Obres a vies públiques i equipaments urbans*, s'especifica inequívocament la responsabilitat de l'Àrea delegada d'Infraestructures i Accessibilitat per "planificar, coordinar i executar les actuacions i les obres de conservació, renovació i millora de les vies públiques, així com els elements i les infraestructures associats a aquesta", per tant l'assenyala com a directament responsable de la situació que aquí s'exposa.

És un fet que l'administració està sotmesa com a titular de l'espai públic a la conservació en les condicions legals de seguretat, salubritat, accessibilitat universal, ornat i les demés que exigeixin les lleis, com recorda l'article 15 del Reial Decret Legislatiu 7/2015, de 30 d'octubre, pel que s'aprova el text refós de la Llei de Sol i Rehabilitació Urbana.

En termes idèntics, l'article 7.a. de l'Ordenança reguladora d'ús cívic dels espais públics, BOIB núm. 40, del 19 de març de 2011, assenyala *el dret de la ciutadania a la*

utilització dels espais i els bens en condicions òptimes. La seva redacció diu exactament:

“L’espai públic constitueix un espai preferent per a l’exercici de les llibertats fonamentals i llibertats públiques reconegudes per la Constitució i els tractats internacionals subscrits pel nostre país. Tota la ciutadania té el dret de fer ús dels espais públics i bens públics en condicions òptimes de seguretat, funcionalitat, estètica i salubritat”.

Des de la institució de la Defensora s’és molt conscient de les limitacions de recursos i del que suposa la prioritat en les actuacions però en virtut dels arguments exposats, sumats a la situació de reconeguda vulnerabilitat de la barriada i a la imminent declaració municipal en aquest sentit, consideram que existeix la justificació suficient per no demorar més les actuacions, tant per competència com per necessitat i oportunitat. Abunda en aquesta justificació el conegut augment pressupostari del que ha estat objecte l’Àrea delegada d’Infraestructures pel 2018.

RECOMANACIÓ

Així, doncs, atesa la manca de manteniment de paviments, voravies i escocells que ha provocat un estat insostenible, a més de la manca de projecció pel que fa a l’aprofitament del solar municipal (abans ocupat pel bloc XIII) des de fa al menys 10 anys, es considera que els veïnats de la zona identificada es troben en una situació de GREUGE per la manca de compliment de les obligacions municipals. Un GREUGE que per la seva prolongació en els temps es més greu.

És per això que d’acord amb tot allò exposat consider prioritària l’actuació de l’Àrea delegada d’Infraestructures i adreç a la Comissió Especial de Suggeriments i Reclamacions perquè insti a qui correspongui a:

PRIMER.- “Que amb caràcter urgent i prioritari es planifiqui una actuació integral per a la reparació i manteniment de la via pública en la zona indicada, voravies i escocells, més enllà de les limitades actuacions que ja es preveien a la publicació del perfil del contractant”.

SEGON.- “Que en aquest pla integral d’atenció per a la via pública i mentre no existeixi millor proposta d’ús pel solar municipal, abans ocupat pel bloc XIII, se procedeixi al seu tancament per evitar els actes d’incivisme que allà es produeixen i que són causa d’inseguretat”.

TERCER.- “Que amb la mateixa finalitat es plantegi i s’actui per fer efectiva la retirada de la caseta que conté instruments de GESA-Endesa, ja que actualment és un perill i un focus d’activitat incívica a diari”.

Palma, 7 de febrer de 2018

La Defensora de la Ciutadania

Anna Moilanen Jaakola